

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/68/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817208871
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7817208871.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudcov JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Ľuboša Kunaya v spore žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava, proti žalovanému M. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. Z. XXX, o zaplatenie 300 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 29.12.20117, č.k. 15Csp/125/2017-49

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedeným v záhlaví zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia nesplneného záväzku zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.2.2013 s úrokmi z úveru 32 % ročne zo sumy 600 € od 15.2.2013 do 10.11.2014 a zo sumy 300 € od 11.11.2014 do zaplatenia, náhrady trov mediáčného konania vo výške 226,43 €, zmluvného poplatku 391,68 €, zmluvnej pokuty 312 €, poplatku za upomienky 32 € a úrokov z omeškania 5% ročne zo sumy 991,68 € od 11.8.2014 do 10.11.2014 a zo sumy 691,68 € od 11.11.2014 až do zaplatenia. Trovy konania procesne úspešne žalovanému nepriznal, nakoľko mu tieto nevznikli.

2. Súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX uzavretú medzi stranami sporu dňa 15.2.2013 ako zmluvu spotrebiteľskú, posudzujúc ju podľa ustanovení § 52, 53 Obč.zákonníka (OZ), zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, iných úveroch a pôžičkách, prihliadajúc na Smernicu 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci Oceano Gruppo Editorial SA C 240/98 až C 244/98, reflektujúc zákonnú povinnosť súdu ex offo prihliadať na existenciu nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, z ktorých dôvodov sa nestotožnil s obranou žalovaného, že zmluva so žalovaným sa má podľa Článku 15 Všeobecných obchodných podmienok riadiť právnym režimom Obchodného zákonníka, čo hodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z obsahu zmluvy súd prvej inštancie zistil, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 600 €, ktorý mal vrátiť zvýšený o poplatok v sume 576 €, teda celkovo sa zaviazal uhradiť 1.176 € v jednej splátke dňa 26.3.2013, pričom žiadosťou zo dňa 20.6.2013 došlo k úprave splatnosti o jeden mesiac tak, že dlh bol splatný dňa 20.4.2013. Aplikujúc § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014, v zmysle ktorého orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu prihliada na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, z úradnej moci aj bez návrhu žalovaného konštatoval premlčanie nároku žalobcu, keď dlh žalovaného sa stal splatným ku dňu 20.4.2013 a 3-ročná premlčacia lehota vyplývajúca z ustanovenia § 101 OZ uplynula 21.4.2016. Žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku žalobcu, ktorý uplatnil svoj nárok na súde až dňa 21.8.2017, teda po uplynutí premlčacej lehoty.

3. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca uplatniac odvolacie dôvody vymedzené § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ Civilného sporového poriadku (CSP), teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k

porušení práva na spravodlivý proces (b/), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d/), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/), a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

4. V odvolaní žalobca vyjadril nesúhlas s uplynutím premlčacej doby, dôvodiac uznaním dlhu žalovaným podľa § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka, za ktoré uznanie považoval čiastočnú úhradu dlhu v rozsahu 300 €. Uvádza tiež, že žalovaný mal podľa zmluvy vrátiť dlžnú sumu v 12-tich mesačných splátkach vo výške 98 € počnúc dňom 26.3.2013, pričom z dôvodu porušenia povinnosti na riadnu a včasnú úhradu dlhu sa dlh zo zmluvy stal splatným najskôr dňa 11.8.2014. Omeškanie žalovaného malo za následok aj vznik nároku žalobcu na zmluvnú pokutu a úroky z omeškania. V ďalšej časti odvolania sa žalobca vyjadroval k nároku na odplatu a zmluvnú pokutu, aj keď neboli predmetom prieskumu súdu prvej inštancie, argumentujúc, že z posudzovania prijateľnosti zmluvných podmienok sú podľa § 53 ods. 1 OZ vylúčené ustanovenia o cene plnenia, a regulácia odplaty bola upravená v § 53 ods. 6 OZ. Žalobca žiadal rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov, pričom zistil, že nie sú dané dôvody na potvrdenie (§ 387 CSP), ani na zmenu (§ 388 CSP) rozsudku, preto rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

8. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1,2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je naplnený pri mylnej aplikácii právnych predpisov súdom na zistený skutkový stav, ktorá situácia nastáva v prípade, ak bol použitý iný právny predpis, než ktorý mal súd správne použiť alebo bol aplikovaný síce správny právny predpis, ale tento bol nesprávne interpretovaný, prípadne bol na zistený skutkový stav nesprávne aplikovaný, keď súd vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

11. Súd prvej inštancie rozhodnutie o zamietnutí žaloby odôvodnil výlučne premlčaním nároku žalobcu, ku ktorému prihliadal ex officio podľa v tom čase platného a účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/07 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Ústavný súd Slovenskej republiky však dňa 7.2.2018 vo veci sp.zn. PL ÚS

11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/07 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s článkom 46 ods. 1 v spojení s článkom 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie, ktoré nie je v súlade s Ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov v Slovenskej republike (článok 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

12. V zjednocujúcom stanovisku vyjadrenom v uznesení Pléna Ústavného súdu SR z 11.10.2006, sp.zn. Plz ÚS 1/2006 bola riešená otázka hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu, v ktorom Ústavný súd SR okrem iného prijal názor, že hmotnoprávne účinky nálezu nastávajú vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne ukončené ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo aplikované, a ktoré bolo v nesúlade s Ústavou sa hľadá tak, akoby nebolo súčasťou právneho poriadku.

13. V kontexte uvedeného, nález Ústavného súdu SR vo veci § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. je potrebné teda vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s ústavou, keď nález ústavného súdu je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc od publikovania nálezu v Zbierke zákonov), no súčasne predstavuje tiež interpretáciu ustanovení Ústavy SR, s ktorými bolo namietané ustanovenie v rozpore (v danej situácii čl. 46 ods.1 v spojení s čl. 1 ods.1 Ústavy SR). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci aplikoval § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s vtedy účinnými ustanoveniami čl. 46 ods.1 v spojení s čl. 1 ods.1 Ústavy SR. Takýto postup v súdnom konaní preto predstavoval porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu.

14. Aplikácia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. tak v danej veci napĺňa odvolací dôvod vymedzený § 365 ods.1 písm. b/, CSP a zakladá tiež dôvody na zrušenie rozhodnutia v zmysle § 389 ods.1 písm. b/, c/ CSP, nakoľko strane sporu bolo znemožnené uskutočniť jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom a súčasne vzhľadom na právne posúdenie veci nebolo vykonané dokazovanie pre vec samú podstatné, ktoré nie je účelné realizovať v odvolacom konaní s prihliadnutím na dvojinstančnosť konania, rovnosť strán sporu i zásadu spravodlivého súdneho konania.

15. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne vyhodnotí dôvodnosť nároku žalobcu zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 15.2.2013, ktorú správne posudzoval ako zmluvu spotrebiteľskú podľa ustanovení OZ, čo je v súlade s § 52 ods.2 OZ v znení zák. č. 102/2014 Z.z., ktorý expresiss verbis stanovil, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva. Nevyhnutnosť aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka na právne vzťahy vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, a to aj v prípadoch, ak vznikli pred účinnosťou právnej úpravy výslovne určujúcej prioritu občianskoprávných noriem vyplýva aj z rozhodnutia NS SR z 21.4.2015 sp. zn. 3MCdo/14/2012. Nad rámec uvedeného odvolací súd konštatuje, že § 262 ods. 2 Obchodného zákonníka kogentne vyžaduje písomnú formu dohody o aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka, ktorá dohoda medzi stranami sporu absentuje. Ustanovenie vo všeobecných obchodných podmienkach nespĺňa podmienku písomnosti právneho úkonu, lebo právny úkon nie je potvrdený podpisom oboch zmluvných strán (§ 40 OZ). Aj v prípade, ak by takáto dohoda existovala, bolo by ju možné považovať za neplatnú ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, lebo vzhľadom na charakter zmluvy vyvolávala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa a bola by tiež prejavom obchádzania zákona (§ 52, §53 ods. 1 OZ).

16. Pri meritórnem posudzovaní opodstatnenosti nároku žalobcu, súd prvej inštancie zohľadní osobitné ustanovenia o dokazovaní podľa § 295 CSP v konaniach s ochranou slabšej strany sporu, skúmajúc, či zmluva uzavretá so žalovaným spĺňala náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyžadované zákonom, prípadne či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, resp. či jej súčasťou nie sú také dohody, ktoré možno považovať za rozporné so zásadami dobrých mravov, poctivého obchodného styku, najmä pokiaľ ide o spôsob úpravy nároku žalobcu na úroky z úveru, administratívny poplatok, zmluvnú pokutu a upomienky. Nie je vylúčené opätovné zamietnutie žaloby z dôvodu premlčania nároku žalobcu, k čomu však bude možné pristúpiť už len na základe aktivity žalovaného tak, ako to predpokladá ust. § 100 ods. 1 OZ. K uvedenému odvolací súd dopĺňa, že aj keď žalobca v odvolaní argumentoval existenciou splátkového kalendára a splatnosťou dlhu k 11.8.2014, z listinných dôkazov, ktoré sú obsahom spisu, tieto ním tvrdené skutočnosti nevyplývajú.

17. Skutkové zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie právne vyhodnotí a svoje závery odôvodní v zhode so zásadami vyplývajúcimi z § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho rozhodnutie bolo zrozumiteľné, presvedčivé a vyčerpávajúce celý predmet sporu. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách celého konania (§ 396 ods. 3 CSP, § 262 ods. 1, 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).